

Mt 25,35-36:

„Neboť jsem hladověl, a dali jste mi najíst, žíznul jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.“

Milosrdenství a sociální hodnoty

Stejně, jako v průběhu celého letošního roku, necháme i tentokrát o milosrdenství promluvit papeže Františka skrze jeho apoštolský list *Misericordia et misera* (v překladu *Milosrdenství a ubožáčka*). Tento list vydal papež v roce 2016, den po skončení Roku milosrdenství a zve nás skrze něj na cestu, po které jsme povoláni ubírat se dál.

Poslední část tohoto listu, kterou vám dnes večer nabízíme, se dotýká vztahu milosrdenství a sociálních hodnot. Je to téma, které se prolíná celým textem a je Svatým otcem naléhavě vyslovováno různými způsoby. Jsme povoláni být si bratry a sestrami a přetavovat milosrdenství do skutků, účinně bojujících s různými tvářemi chudoby naší doby.

„Nadešel čas dát prostor fantazii milosrdenství, aby uvedla v život mnohá nová díla, plody milosti. Církev dnes potřebuje vyprávět o „mnoha jiných znameních“, která Ježíš vykonal a která „nejsou zapsána“ (*Jan 20,30*), aby byla výmluvným výrazem plodnosti Kristovy lásky a společenství, které z ní žije. Uplynulo již více než dva tisíce let a skutky milosrdenství přesto nepřestávají zviditelňovat Boží dobrotu.

I dnes celé populace trpí hladem a žizní, a kolik starostí působí pohled na děti, které nemají co jíst. Masy lidí nadále migrují z jedné země do druhé ve snaze najít potravu, práci, bydlení a mír. Nemoc v různých jejích formách je stálým motivem ustavičného utrpení, které žádá o pomoc, útěchu a podporu. Vězení jsou místem, kde se k trestu odnětí svobody přidávají další a někdy závažná příkoří, způsobená nelidskými životními podmínkami. Negramotnost je stále velmi rozšířena, brání chlapcům i děvčátkům vzdělávat se a vystavuje je novým formám otroctví. Kultura vyhroceného individualismu zejména na Západě vede ke ztrátě smyslu pro solidaritu a odpovědnosti vůči ostatním. Bůh sám dnes pro mnohé zůstává neznámým; to je ta největší chudoba a největší překážka uznání nezcizitelné důstojnosti lidského života.

Skutky tělesného i duchovního milosrdenství jsou proto dodnes potvrzením velkého a pozitivního vlivu milosrdenství jakožto *sociální hodnoty*. Nutí totiž vyhrnout si rukávy za účelem navrácení důstojnosti milionům lidí, kteří jsou našimi bratry a sestrami, povolánymi spolu s námi vytvářet „spolehlivé město“ (*Lumen fidei*, 50).

Mnoho konkrétních znamení milosrdenství bylo uskutečněno během tohoto Svatého roku. Komunity, rodiny i jednotliví věřící znovu objevili radost ze sdílení a krásu solidarity. A přece to nestačí. Svět nadále plodí nové formy duchovní a materiální chudoby, které útočí na lidskou důstojnost. Proto musí být církev stále bdělá a připravená rozpoznávat nové skutky milosrdenství a velkodušně a s nadšením je uskutečňovat.

Vynaložme proto veškeré úsilí a dávejme nové formy činnosti lásce a zároveň porozumění skutkům milosrdenství. To má inkluzivní rozmach a proto se šíří jako kapka oleje, která nezná hranic. V tomto smyslu jsme povoláni dávat novou tvář oněm skutkům

milosrdenství, které známe odedávna. Milosrdenství totiž překypuje, jde vždycky dál, je plodné. Je jako kvas, kterým kyne těsto (srov. Mt 13,33), a jako hořčičné zrnko, které se stává stromem (srov. Lk 13, 19).

Pomysleme jen pro zjednodušení na skutek tělesného milosrdenství, jakým je *odívání nahých* (srov. Mt 25,36.38.43.44). Přivádí nás k prvopočátkům, do zahrady Eden, když Adam a Eva objevili, že jsou nazí, a v přítomnosti Pána se styděli a skryli (srov. Gen 3,7-8). Víme, že Pán je potrestal; nicméně, „udělal člověku a jeho ženě kožené suknice a oblékl je do nich“ (Gen 3,21). Stud byl překonán a důstojnost navracena.

Pohledme také na Ježíše na Golgotě. Boží Syn na kříži je nahý; jeho suknice byla stržena a vzali ji vojáci (srov. Jan 19,23-24); nemá už nic. Na kříži se do krajnosti zjevuje Ježíšovo sdílení s těmi, co ztratili všechno, protože byli připraveni o nezbytné. Jako je církev povolána být „Kristovou suknicí“ (srov. Cyprián, *O jednotě katolické církve*, 7), aby odívala svého Pána, tak je zavázána být solidární s nahými na zemi, aby se jim dostalo důstojnosti, o kterou byli připraveni. „Byl jsem nahý, a oblékli jste mě“ (Mt 25,36), proto je povinností neodvracet tvář před novými formami chudoby a marginalizace, jež znemožňují lidem důstojný život.

Nemít práci a nedostávat spravedlivou mzdu; nemít dům či půdu, kde bydlet; být diskriminováni pro víru, rasu, sociální původ - tyto situace a mnohé jiné narušují důstojnost člověka a milosrdné jednání křesťanů na ně odpovídá především pozorností a solidaritou. Kolik je dnes situací, ve kterých můžeme lidem vrátet důstojnost a umožňovat lidsky žít! Pomysleme jenom na početné chlapečky a děvčátka, kteří jsou vystaveni násilí různého druhu a jsou okrádáni o radost ze života. Jejich sklíčené a dezorientované tváře mi utkvěly v mysli; žádají nás o pomoc, aby byli vysvobozeni z otroctví soudobého světa. Tyto děti jsou mladí zítřka; jak je připravujeme na důstojný a odpovědný život? S jakou nadějí mohou čelit své přítomnosti a budoucnosti?

Sociální charakter milosrdenství vyžaduje, abychom nezůstávali neteční a vypudili lhostejnost a přetvářku, a aby se plány a projekty nestaly mrtvou literou. Duch svatý ať nám pomáhá být stále připraveni nabízet naši faktickou a nezištnou pomoc, aby spravedlnost a důstojný život nezůstaly příležitostnými slovy, nýbrž byly konkrétním závazkem toho, kdo zamýšlí dosvědčovat přítomnost Božího království.“

V následující adoraci opět máme výsadu setkat se s živým Bohem a poklonit se Jeho nejsvětějšímu Srdci. Položit naše srdce na Jeho Srdce a dovolit, abychom se, ponoření do Jeho lásky, stávali vnímavě soucitnými a účinně milosrdnými.